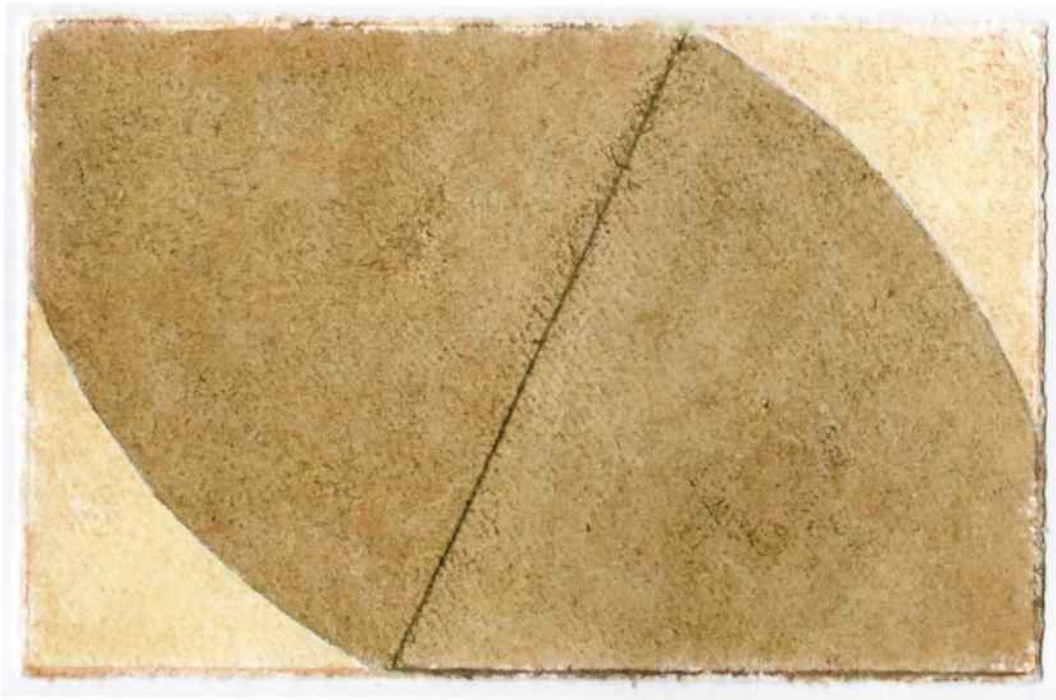

De juiste lijn op het juiste moment

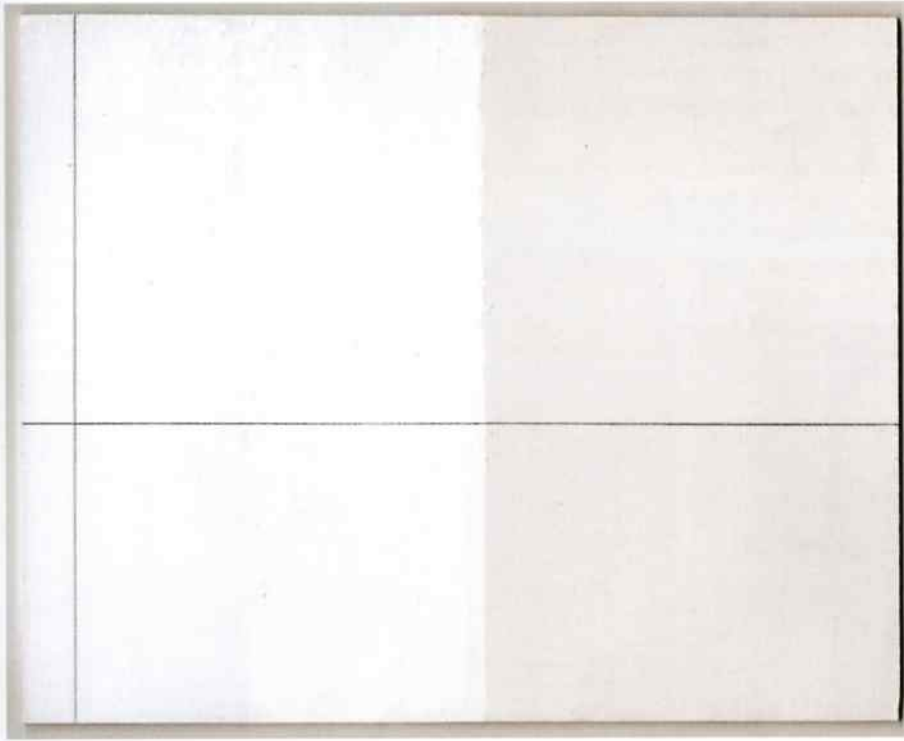
OVER HET STILLE SPANNINGSVELD IN HET WERK
VAN MARC GODDEFROY

Raisin 1_8, 16 x 25 cm, aquarel, 2025

Het atelier van Marc Goddefroy is piekfijn georganiseerd. Papier ligt zorgvuldig gestapeld, penselen zijn gereinigd, zelfs het licht lijkt gecontroleerd binnen te vallen. Niets is hier toevallig. Je voelt meteen: hier wordt niet gewerkt in een opwelling, maar in concentratie. En toch, onder die uiterlijke beheersing schuilt geen kilte. Wie langer kijkt, merkt dat deze orde de bedding vormt voor iets wat voortdurend in beweging is.

'Er is altijd een spanningsveld tussen twijfelen en handelen.'

fishing the moon out of the pond, 20 x 25 cm, 2025

In 2016 besliste Goddefroy om zijn loopbaan in het onderwijs achter zich te laten en zich volledig aan zijn eigen werk te wijden. Het was geen dramatische breuk, maar een consequente stap. Hij noemt het zelf 'een thuiskomen, iets wat altijd aanwezig was.' Zelfs tijdens de jaren waarin hij leerplannen opstelde, coördineerde, bemiddelde tussen leraren en inspectie, was de kunst aanwezig. 'Maar er was geen continuïteit meer in mijn tekenen en schilderen', vertelt hij.

Zijn beslissing kwam niet voort uit vermoeidheid, maar uit helderheid. Het was ook een afscheid van een toenemende managementcultuur in het onderwijs. 'Ik ben een herder,

geen manager,' vertrouwt hij me toe. In die eenvoudige tegenstelling ligt zijn houding besloten: zorg dragen in plaats van controleren, begeleiden in plaats van meten.

Kairos en de klok

Goddefroy noemt zijn proces 'kairotisch'. Dat staat voor aandacht voor het juiste moment, de juiste omstandigheden en verhoudingen. Het staat tegenover wat hij de 'kronostijd' noemt, de kloktijd die ons voortdurend voortjaagt. In zijn atelier wordt die druk buiten gehouden. Dat ervaart hij nog sterker tijdens de weken die hij jaarlijks in het zuiden doorbrengt. Het zijn dagen zonder opgelegde structuur, zonder agenda die het ritme dicteert. Schilderen,

tekenen, lezen, wandelen, muziek, koken. Hij spreekt over 'volledig in harmonie met je werk leven, op de golven van je eigen tijd'. Rust biedt er een andere verhouding tot tijd. Tijd is er een aanwezigheid, niet iets dat moet worden ingehaald.

De geometrie van het hart

Op het eerste gezicht oogt zijn werk streng: lijnen, segmenten, verschuivingen. Geometrie als discipline. Maar Goddefroy spreekt liever over 'de geometrie van het hart in de taal van de zintuigen.'

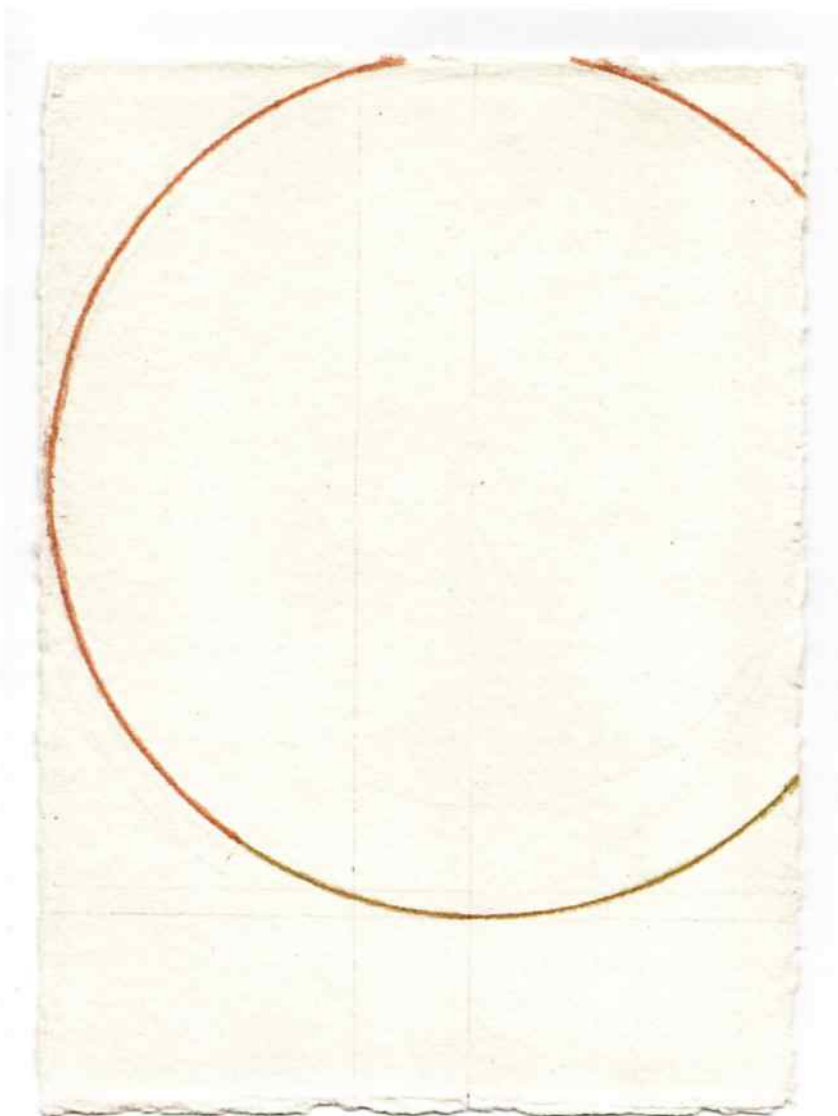
Onder de ogenschijnlijke strengheid schuilt geen systeem, maar een voortdurende afweging. 'Het is niet zo dat ik een geometrisch figuur ontwerp en uitvoer,' benadrukt hij. 'De geometrie is geen blauwdruk, maar een veld van mogelijkheden waarin ik elke lijn bevrraag.' Wat een meetkundige constructie lijkt, is in werkelijkheid een zoektocht naar de juiste maat en verhouding.

Wie langer kijkt, merkt dat niets volledig gesloten is in zijn werken. Er blijft altijd een minimale verschuiving, een ademruimte tussen vlakken. Precies daar is zijn ingreep duidelijk.

Soms kan een werk traag vorderen. Als een creatie een paar dagen of weken rust nodig heeft voordat de volgende stap zich aandient, zoals toevoegen, wegnemen, afwassen, verschuiven, dan is dat maar zo.

Voor Marc is dat geen stilstand, maar denken in beeldtaal: "Wachten, bevragen en kijken zijn even belangrijk als de volgende lijn zetten."

Wanneer is een werk af? Misschien nooit helemaal. 'Kunst kent geen aankomststation, alleen vertrekpunten', zegt hij daarover. 'Elke lijn, elk vlak, elk werk draagt het begin van het volgende in zich.'

538_250104, 21 x 14.8 cm, potlood en aquarel, 2025

'Elk werk draagt het begin van het volgende in zich.'

fishing the moon out of the pond, 25 x 20 cm, 2025

Waardering zonder woorden

Wanneer iemand vraagt wat hij met zijn werk wil zeggen, verschuift hij het perspectief. 'Als iemand het mooi vindt, is dat al voldoende. Beeldende kunst is visueel, daar moet niet noodzakelijk veel aan toegevoegd worden.' De aanblik, het ervaren, het waarderen hebben geen woorden nodig. Benoemen mag, zolang de oorspronkelijke indruk niet verloren gaat. Marc ziet dat als een pleidooi voor verwondering. Het gaat erover om wat je raakt niet meteen in taal te vangen. In dat moment vóór de taal ligt een rust die dieper gaat dan esthetiek. Het is een herinnering aan hoe kijken kan zijn: open, nieuwsgierig, zonder behoefte aan verklaring.

Kunst als stopmoment

Goddefroy noemt kunst 'een stoorzender in de waan van de dag.' In een wereld die volgens hem steeds meer wordt gestuurd door geld, macht en territorium, moet kunst een andere toon laten klinken. Niet als een pamflet, maar als een verschuiving van aandacht. Hij wil de toeschouwer 'een stopmoment, een ogenblik van verstillig' aanbieden: een moment waarin je even uit de kronostijd stapt en je herinnert wat echte, betekenisvolle schoonheid is. Niet als vlucht, maar als een aanzet tot verandering.

Misschien is dat het stille verzet in het werk van Marc Goddefroy: dat het weigert mee te hollen. Dat het kiest voor maat, voor aandacht, voor de juiste lijn op het juiste moment. En dat het ons uitnodigt om, al is het maar even, hetzelfde te doen.

Tekst: Yves Joris

MARC GODDEFROY

°1956

Heeft een atelier in Gentbrugge. Vat zijn geometrisch werk op als een zoektocht naar de juiste maat en verhouding.